

Moeder in beeld

‘Moet ik mij zorgen maken?’ Mijn scriptiebegeleider kijkt me bedachtzaam aan. Ik verbreek ons oogcontact en mompel: ‘Om?’

‘Om jou.’

Het is lang geleden dat iemand zich openlijk zorgen om mij maakte.

‘Op deze manier ben ik bang dat je het niet gaat halen. Dit is niet het meisje dat zes jaar geleden begon aan de opleiding.’

Paul, Pieter, Peter of is het Arie? Ik kan al weken niet op de voornaam van meneer de Groot komen.

‘Luister je wel?’

‘Moet niet, mag wel,’ stamel ik.

‘Wat mag wel, Lara?’

‘Zorgen om me maken, meneer de Groot’.

Hij schrikt en ik schrik ook van mijn eigen antwoord.

‘Noem me maar Jean.’ Hij zet de waterkoker aan. ‘Hoe vind je zelf dat het gaat? Je bent als ik me niet vergis nu bijna twee jaar aan het broeden op je scriptie?’

Zo veel vragen in zo’n korte tijd kan ik niet verwerken. De spaarzame keren dat iemand mij een kopje thee aanbood en vroeg “hoe is het nu echt met je” herinner ik me goed. Hoewel ik geen een keer uitgebreid antwoordde, voelde de vraag altijd als een warme deken. Toch beantwoordde ik die warmte steeds met een kille stilte. Met elke stilte groeide de hoop dat de vraag mij nog een keer gesteld zou worden en dat ik dan mijn hand zou opsteken. Niet om hulp te vragen, maar om te laten weten dat ik er ben.

Ik verbreek de stilte tussen mij en Jean met een half opgestoken hand.

‘Ja Lara?’

‘Ik ben hier. Ik ben hier om te zeggen dat ik vastloop.’

‘Je loopt al twee jaar hier af en aan binnen, Lara.’

Jean vindt het veranderen van onderwerp van mijn scriptie in deze fase onverstandig. Maar hij stemt toe, omdat hij niets heeft met mijn eerder gekozen scriptieonderwerp: kun je met televisiepersonages vrienden worden? Natuurlijk kan dat, had Jean toen gegruip, maar verwacht niet dat televisiepersonages helpen met je verhuizing. Daarmee was duidelijk dat hij het een onzinnig onderwerp vond.

Het nieuwe onderwerp van mijn scriptie wordt mijn dode moeder.

Mijn moeder en ik aten nog niet zo lang geleden elke week een keer samen. Ik was dan bij haar van vijf tot acht uur ‘s avonds. In die drie uur deden we boodschappen, kookten we en vroeg ze hoe het met mijn studie ging. Er stond altijd muziek op, maar zo zacht dat het meer weg had van het gezoem van een bij. Samen in de keuken het avondeten voorbereiden deden we ook op gelukkige dagen toen ik nog een kind was. Dan draaide ze op vol volume haar favoriete platen, zoals *The moment I wake up, before I put on my make up*.

‘Hoe verdrietig ook een dode moeder, het is geen probleemstelling,’ vindt Jean.

‘Toen ik klein was, is mijn moeder een tijdje uit mijn leven verdwenen en ik weet niet waarom. Van het gebeuren kan ik me weinig herinneren. Wat ik wel herinner is boosheid. Ik was boos en misschien ben ik dat nog steeds.’

Jean begint over een college-les die ik mij niet meer kan herinneren. ‘Vergeet niet dat de waarheid over iemands leven subjectief is. Bij wie ga je allemaal aankloppen, waar ben je naar op zoek?’

Waar ben ik niet naar op zoek, denk ik. Ik ben op zoek naar alles, naar mijn moeder. Ik zoek naar woorden om meneer de Groot, euh Jean, duidelijk te maken dat ik op zoek ben naar

alles, de hele rotzooi, dat zelfs een stukje al genoeg zou zijn. Maar in plaats van woorden produceert mijn keel gekuch. Ik wil veel zeggen, schraap mijn keel en adem uit, maar de trilling veroorzaakt slechts geluidloze woorden.

‘Laat je niet ontmoedigen door de complexiteit van wat je van plan bent. Het kan ook een kans zijn. Maar eerst hebben we een probleemstelling nodig.’

Ik neem een slok een thee: ‘Ik heb nog geen probleemstelling.’

‘Je hebt een week om je nieuwe onderwerp officieel in te dienen.’ Jean loopt naar de deur. Een oud gezegde komt in me op dat zegt dat het een paar graden kouder wordt in een kamer wanneer mensen willen dat je gaat. Geen idee waar ik dit gehoord heb en of het waar is. Wel droeg ik vroeger vaak een extra vest.

Ik sta op, vindt mijn stem terug en bedank voor de thee.

De officiële goedkeuring van school komt twee weken later binnen met een kanttekening van Jean of ik goed beseft dat dit een moeizaam en gevoelig traject kan worden. Daarbij wil hij ook benadrukken dat ik maar vier maanden de tijd heb als ik ten minste dit schooljaar nog wil afstuderen.

In mijn mail terug stel ik hem gerust met de woorden dat ik hem de afgelopen twee jaar wellicht op het verkeerde been heb gezet, maar dat ik zeer goed ben in plannen. Behalve afspraken plan ik ook mijn emoties altijd in. Vanavond bijvoorbeeld is verdriet aan de beurt. Ik pak dan een fotoalbum en bij foto nummer drie rollen de tranen al over mijn wangen. Foto's van vroeger maken mij verdrietig en voordat ik de laatste bladzijde omsla, droog ik mijn tranen. Dan ga ik slapen en is het morgen tijd voor angst en zal ik de hele avond met mijn knieën omhoog op de bank onder een dekentje zitten. Heel efficiënt vind ik dit en zo ben je niemand tot last. En omdat ik maar vier maanden de tijd heb om dit project af te ronden, krijgen de emoties even wat minder ruimte in de agenda. En daar komt bij, ik heb een begin. Ik ga terug, terug naar toen. Ik heb tijdens de verhuizing van mijn oma een poster gevonden en nog belangrijker, ik heb een goed gekeurde probleemstelling, doelstelling, een plan van aanpak, een lijst vol aanknopingspunten, mail-adressen en telefoonnummers.

Binnen een minuut heb ik een bericht terug van Jean.

Lara, klop, en er zal voor je worden opengedaan.